

EESTI-SOOME
KULTUURIFOND

AASTAARUANNE 2021

Eesti-Soome Kultuurifondi aastaaruanne 2021

Sisukord

Üldinfo

Fondi tegevuse eesmärk

Fondi tegevus 2021.a

Abirahad

Kommunikatsioon

Koostöö ja esindus

2021.a tegevuse tulemused

Fondi juhtimine ja personal

Fondi majandustegevus

Fondi investeerimistegevus

Hinnang Fondi tõenäolisele arengule ja riskidele

Tulevikuvisioonid

Koroonaviiruse (Covid-19) ja Ukraina sõjaga seotud riskide mõjud Fondi tegevusele

Üldinfo

2021.a oli Eesti-Soome Kultuurifondi viies tegevusaasta. Koroonaeptideest hoolimata suutis Fond jagada toetust kokku viiele toetusesaajale, kusjuures jaotatav summa oli suurem kui varasematel aastatel. 2021.a oli Fondi jaoks ka ühiskondliku aktiivsuse aasta, sest Fond võttis avalikult sõna koos teiste Soomes tegutsevate Eestiga koostööd tegevate organisatsioonidega soome ja eesti keele õpetamise teemal. Sügise alguses ilmus ajalehtedes *Helsingin Sanomat* ja *Postimees* samaaegselt seisukohavõtt, millega sooviti toetada soome keele õpetamist Eestis ja eesti keele õpetamist Soomes. Fond kirjutas alla ka seisukohale, mis puudutas eestikeelse põhihariduse tagamist Helsingis.

Fondi tegevuse eesmärk

Fondi eesmärgiks on edendada Soome ja Eesti kultuuri- ja kunstivaldkondade koostööd, mõlemapoolset keeleoskust ning kultuuriga seonduvat majandustegevust. Eesmärgi saavutamiseks annab Fond rahalisi toetusi Soome ja Eesti vaheliseks koostööks kunsti-, kultuuri- ja haridusvaldkonnas. Toetusi antakse üksikisikutele või nende ühendustele tegevuste jaoks, mis on kooskõlas Fondi eesmärgiga. Fond võib jagada ka stipendiume.

Fondi tegevus 2021.a

Fond jagas 2021.a algupoolel 79 900 eurot kokku viiele eri projektile. Fond ühines esimest korda ka avaliku seisukohavõtuga soome ja eesti keele õpetamise teemal, mis oli täiesti põhikirjale vastav tegevus mõlemapoolselt keeleoskuse edendamiseks.

Toetusrahad

Fond jagas 2021.a kolmandat korda toetusrahasid. Toetusrahade taotlemine oli avalik ja sellest teavitati ajalehtedes *Helsingin Sanomat*, *Hufvudstadsbladet*, *Sirp* ning *Postimees*. Tähtajaks laekus Fondile 47 taotlust. Fondi juhatus otsustas anda toetusraha järgmisele kuuele projektile:

- 1) Töörühmale Kiur Aarma, Jaak Kilmi ja Juha Flinkman – 15 000 eurot Sodan sumua/ Sõjaudus – dokumentaalsarja stsenaariumi kirjutamiseks ja produtseerimiseks.
- 2) Festivalile Animatricks International Animation – 5 000 eurot Eesti-Soome online-seminari korraldamiseks, mis on osa rahvusvahelise festivali Animatricks

programmist. Seminaril tutvustati andekaid ja hinnatud animatsioonivaldkonna naisrežissööre eri riikidest.

- 3) Finno-Ugric Film Festivalile / NGO FUFF – 19 900 eurot Venemaa handi-mansi noortele suunatud filmilaagri korraldamiseks. Siberis korraldatavas laagris Soome ja Eesti filmivaldkonna professionaalid õpetavad handi-mansi noortele oma emakeeles lühifilmi tegemist. Lisaks viiakse toetusega ellu rändnäitus „Our indigenous friends“, mis põhineb Handi-Mansi noorte elu dokumenteerimisel mitme aasta jooksul. Projektist suudeti 2021.a ellu viia näituseosa, filmilaager lükkub 2022.aastasse.
- 4) Kulturföreningen Katrina – 20 000 eurot Ahvenamaa saare omavalitsuse 100. aastapäeva auks valmiva ooperi „Lisbeta – en trollkona skall du icke låta leva“ lavaletoomiseks. Ooperi helilooja oli islandlane Karólina Eiríksdóttir, lauljad olid soomlased ja etenduse orkestrina tegutses Estonia sümfoniettorkester. Ooperi esmaesitus toimus 2021.a juulis.
- 5) Pixelache Helsinki 2021 Festivalile – 20 000 eurot audiovisuaalse kunsti online-festivali läbiviimiseks. Festivali osana viidi läbi neli audiovisuaalset silda Helsingi, Tallinna ja New Yorki vahel. Projekt koosnes neljast üritusest, mille viisid ellu Pixelache Helsinki, e-lektron Tallinn, Aavistus Festival Helsinki ja Public Art Action New York. Projekti osana telliti kunstnik Marle Karpilt uus audiovisuaalne teos „nature as magic“.
- 6) Birgitta festivali Lalli-ooperiproduksioonile – 20 000 eurot.

Toetuste saajatega sõlmiti enne toetusraha väljamaksmist koostööleping. Toetusrahade saajad ei kuulu Fondi juhatuse või nõukogu liikmete lähikondsete isikute hulka.

Kommunikatsioon

Fondi võrgulehele lisati toetusrahade taotlejatele vajalikke juhendmaterjale.

Fondi toetusrahade saamise tingimuste tutvustamiseks tehti koostööd Soome ja Eesti Suursaatkondadega, Soome Instituudiga Eestis, Eesti Instituudiga ja Eesti kultuuriministeeriumiga.

Koostöö ja esindus

Fondi tähtsaimad koostööpartnerid 2021.a olid Eesti kultuuriministeerium, Soome ja Eesti Suursaatkonnad ning Tallinnas tegutsev Soome Instituut Eestis

ja Eesti Instituut Helsingis. Fondi büroo asub Helsingis Eesti Majas, kus igapäevane koostöö ja infovahetus on aktiivne erinevate Eesti suunal tegutsejatega (Soome Eesti -teemaliste ühenduste liit, Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus ja Tuglase Selts).

Tegevjuht tegi kogu aasta jooksul aktiivselt koostööd mõlema varahalduriga. Tegevjuht osales ka muudel finantshaldurite ning sihtasutuste ja fondide katusorganisatsiooni korraldatud koolitustel.

Tegevjuht osales ooperi Lisbeta esmaesitusel 2021.a suvel Maarianhaminas.

2021.a tegevuse tulemused

Fondi tähtsaim ülesanne on toetusrahade jagamine. Seega võib 2021.a pidada fondi ajaloo kõige edukamaks tegevusaastaks. Toetusrahasid sai rekordarv taotlejaid ja jagatav summa oli Fondi viieaastase tegutsemise ajaloos suurim.

Fondi kapitali turuväärtus ületas 2021.a kaheksa miljoni piiri.

Fondi juhtimine ja personal

2021.a kuulusid Fondi juhatusse Jaakko Blomberg (esimees), Gunnar Okk (aseesimees), Sirje Helme, Sofi Oksanen ja Pekka Vapaavuori. Fondi juhatus pidas 2021.a jooksul kolm koosolekut. Juhatus kutsus eriabiks Rein Langi. Juhatuse liikmete volituste perioodid lõppevad alljärgnevalt:

2021: Sofi Oksanen (I) ja Gunnar Okk (II),

2022: Jaakko Blomberg (II) ja Pekka Vapaavuori (II)

2023: Sirje Helme

Fondi nõukogusse kuulusid 2021.a Mart Meri (esimees), Aarno Cronvall (aseesimees), Kirsi Bongwirnso, Olari Elts, Heiki Ernits, Paavo Hohti, Pilvi Hämäläinen, Signe Kivi, Anu Laitila ja Mart Mikk.

Kuigi Fond on ametlikult registreeritud Soomes, on nii juhatuse kui ka nõukogu liikmeid püütud valida võrdselt mõlemast riigist. Nõukogu kogunes 2021.a jooksul kaks korda: 31.8 ja 12.11. Pandeemia tõttu peeti kevadkoosolek alles augustis. Nõukogu liikmete volituste perioodid on tähtajalised ja lõpevad alljärgnevalt:

2021: Aarno Cronvall (II), Paavo Hohti (II), Signe Kivi (II), Anu Laitila (II), Mart Mikk (II),

2022: Kirsi Bongwirnso (II), Olari Elts (II), Heiki Ernits (II), Mart Meri (II).

2023: Pilvi Hämäläinen

Fondi tegevjuhi ülesandeid täitis KT Jaana Vasama. Koosolekutasusid ei ole makstud.

Fondi majandustegevus

Fondi viies aruandeperiood oli 1.1.2021-31.12.2021. Fond sai Eesti kultuuriministeeriumilt 15 000 euro suuruse toetuse tegevusteks 2021. aastal. Tegevustoetus laekus Fondi pangakontole 2022.a alguses.

Viiendal aruandeperioodil moodustasid Fondi põhitegevuse kulud kokku 124 657,17 eurot (2020.a: 62 399,03 €) ja aruandeperioodi jääk moodustas 69 526,05 eurot (2020.a: +-6 254,75 €).

Fondi lähemasse ringi kuuluvatele isikutele ei ole antud toetusrahasid, vastutasuta hüvesid ega tagatisi. Fondi raamatupidamise eest vastutas raamatupidamisfirma Suomen Säätiötilipalvelu Oy.

Fondi investeerimistegevus

Fondil on kaks konkursi teel valitud finantshaldurit – EVLI ja Ålandsbanken, ja mõlemal on täisvolitusega varahaldamise leping. Mõlemal varahalduril on sama suurusega kapital kahes eraldi portfellis. 2021.a oli Fondile hea investeerimisaasta.

Fond järgis investeerimistegevuses 2018.a juhatuse koostatud investeerimiskava.

Fondi juhatus jälgib regulaarselt majanduslikku olukorda ja rakendab vajadusel meetmeid. Tegevjuht peab finantshalduritega kontakti ja kohtub nendega mitu korda aastas. Tegevjuht osales finantshaldurite korraldatavatel veebikoosolekutel ja ka muudel varahaldust puudutavatel koostatel.

Hinnang Fondi tõenäolisele arengule ja riskidele

Fond on asutatud määramata tähtjaks. Investeeringustegevuse käigus kaardistatakse vara püsivust ohustavaid riske. Fond on rakendanud ettevaatlikku investeeringispoliitikat juba investeeringuga 2018.a alustamisest saati. Fondi eesmärgiks on tulevikus jätkata toetusrahade jagamist kapitalilt saadud tuludega.

Pilk tulevikku

Eesti-Soome Kultuurifond suutis viienda tegevusaasta jooksul tugevdada põhieeldusi tegevuse stabiliseerimiseks. Fondil on kõik võimalused põhitegevuse jätkamiseks, hästi alanud toetusrahade jagamiseks ja tegevuse arendamiseks. Fondi üks eesmärk lähitulevikus on kapitali kasvatamine ja süstemaatilise varade kogumise alustamine. Lähiaastate eesmärk on, et Fondi kapital kasvab kümne miljonini. Fond peab välja töötama ja juurutama lähitulevikus toetusrahade jagamisega seonduvaid praktikaid, suurendama tuntust ja võrgustuma aktiivselt nii Soomes kui Eestis. Fond peab hakkama mõtlema ka sellele, kuidas salvestada toetusrahade taotlemise ja jagamisega seotud tegevuse ajalugu. Lähiaastatel seisab ees ka kodulehtede uuendamine. Fondi majanduslikku olukorda tuleb hoida stabiilsena ja samal ajal tuleb mõelda kapitali kasvatamise meetmetele.

Koroonaviiruse (Covid-19) ja Ukraina sõjaga seotud riskide mõjud Fondi tegevusele

Suomalais-virolainen kulttuurisäätiö sr-i juhatus on hinnanud koroon ja Ukraina sõja mõjusid Fondi tegevusele. Fondi investeeringisvara turuväärtus langes märkimisväärselt 2020.a alguses vastavalt turusituatsioonile, mis on seejärel paranenud. Ebakindlust suurendavaid ja tuleviku väljavaateid pärssivaid tegureid on juurde tulnud. Pandeemia mõjud kultuurisektorile on olnud katastroofilised, peaaegu kogu kultuuritegevus lakkas olemast 2020. aasta jooksul, 2021.a oli toibumise ja taastumise aasta. Viiruseepideemial ei ole olnud olulist mõju Fondi tegevusele või maksevõimele.

Fondi juhatus jälgib tähelepanelikult nii koroonaviiruse olukorra kui Ukraina sõja arengut ja uuendab epideemia ja sõja mõjude hinnangut.